

отвечают. После опроса данные обрабатываются, анализируются и докладываются в группе. Конечно, за одно занятие такой объем работы выполнить сложно. Но на последующих занятиях выделяется время, для завершения работы над учебным исследованием.

Как правило, студенты охотно берутся за этот вид учебной работы, энергично обсуждают в группах свои анкеты и с интересом выслушивают результаты.

Таким образом, учебное социологическое исследование – это хороший способ активизации творческой деятельности студента на учебных занятиях.

УДК 94(476)+378.147

ГІСТОРЫЯ ПАДРыхтоўкі КАДРАЎ ДЛЯ ГРАМАДСКАГА ХАРЧАВАННЯ Ў САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

I.A. Пушкін

Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт харчавання, г. Магілёў, Рэспубліка Беларусь

Магілёў – буйны ўніверсітэцкі горад Беларусі. Традыцыі вышэйшай адукацыі былі закладзены ў пачатку XX ст. У савецкай Беларусі ў Магілёве дзейнічалі тры ВНУ, якія займаліся падрыхтоўкай высокакваліфікаваных спецыялістаў для адзінага народнагаспадарчага комплексу СССР.

Пачатак падрыхтоўкі спецыялістаў для сферы грамадскага харчавання Беларусі трэба шукаць у першыя дзесяцігоддзі савецкай улады. Згодна дырэктывы Народнага камісарыяту аховы здароўя ў г. Магілёве да XV гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі (восенню 1932 г.) быў адкрыты рабочы санітарны ўніверсітэт з факультэтамі: грамадскага харчавання, камунальнай гаспадаркі, масавай санітарна-аздараўленчай працы.

Вучэбны план факультэта грамадскага харчавання Магілёўскага гарадскога санітарнага ўніверсітэта складаўся з пяці цыклаў. Аналіз зместа дазваляе казаць аб асноўных кірунках і якасці падрыхтоўкі спецыялістаў.

Уводны цыкл (I) уключаў: грамадазнаўства – 30 гадзін, агульныя палітычныя задачы факультэта – 2 гадз., задачы і арганізацыя аховы здароўя ў рэканструкцыйны перыяд – 4 гадз., беларуская мова – 20 гадз., сацыяльная рэканструкцыя працы і быту – 6 гадз.

Біялагічны цыкл (II): біялогія, прыродазнаўства і антырэлігійная праца – 20 гадз., асновы анатоміі і фізіялогіі – 10 гадз., асновы харчавання здаровага чалавека – 8 гадз.

Гігіенічны цыкл (III): асновы агульнай, асабістай і сацыяльнай гігіены – 20 гадз., заразныя хваробы і барацьба з імі – 10 гадз., фізкультура, як мета адзараўлення – 4 гадз.

Цыкл спецыяльных прадметаў (IV): санітарнае тавараведанне харчовых прадуктаў і метады санітарна-харчовай ацэнкі, харчовыя атручванні – 20 гадз., тэхналогія кулінарнага працэса ў прадпрыемствах грамадскага харчавання – 6 гадз., арганізацыя кіравання прадпрыемствамі грамадскага харчавання – 6 гадз., асновы санітарнага заканадаўства па пытаннях харчавання – 4 гадз., гігіена працы і тэхніка бяспекі – 4 гадз., дыетычнае харчаванне – 6 гадз., арганізацыя, метадыка і практыка санкультпрацы на аб'ектах грамадскага харчавання – 10 гадз., гігіена, санітарнае будаўніцтва і абсталяванне прадпрыемстваў грамадскага харчавання – 20 гадз.

Цыкл V: санабарона і першая дапамога – 12 гадз. Усяго – 132 гадз. Спецыяльны цыкл (VI) для бракероўшчыкаў: асновы фізікі і хіміі – 40 гадз., санітарнае заканадаўства па прадуктах харчавання і метады санітарна-харчовай ацэнкі іх якасці – 60–80 гадз., харчовыя атручванні – 6 гадз., тэхналогія кулінарнага працэса ў прадпрыемствах грамадскага харчавання – 40–80 гадз., арганізацыя і кіраўніцтва прадпрыемствамі грамадскага харчавання – 10 гадз., лячэбнае харчаванне ў сістэме грамадскага харчавання – 10 гадз., асновы санітарнага заканадаўства – 4 гадз., гігіена працы і тэхніка бяспекі – 8 гадз. Усяго – 184 гадз.

Для ўсіх студэнтаў была прадугледжана бесперапынная вытворчая практыка – 150 гадзін, што складала ў сярэднім 45–55 % ад агульнай колькасці гадзін, якія адводзіліся на падрыхтоўку спецыялістаў [1, арк. 36–40].

У тыя часы падобныя навучальныя ўстановы забяспечвалі даволі высокі ўзровень ведаў. Па сканчэнні ўніверсітэта выпускнікі атрымлівалі права працаваць загадчыкамі ўстаноў грамадскага харчавання.

Пазней падрыхтоўка спецыялістаў для сферы грамадскага харчавання вялася ў Магілёўскім тэхналагічным інстытуце, які быў створаны 1.01.1973 г. Адной з прычынаў стварэння вышэйшай навучальнай установы было тое, што «... на *предприятиях общественного питания* [БССР] занято 55 тыс. чел., а *инженеров-технологов общественного питания* имеется всего 150 человек ...» [2, арк. 68–71]. Восенню 1976 г. у інстытуце быў арганізаваны новы факультэт – факультэт грамадскага харчавання, які праіснаваў ды 1987 г. На кафедры тэхналогіі і арганізацыі грамадскага харчавання рыхтавалі спецыялістаў па спецыяльнасці «Тэхналогія і арганізацыя грамадскага харчавання». У 2002 годзе па выніках дзяржаўнай атэстацыі Магілёўскі тэхналагічны інстытут быў ператвораны ў Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт харчавання [3].

Аналіз дзейнасці факультэта грамадскага харчавання дазваляе зразумець асноўныя кірункі падрыхтоўкі спецыялістаў для сферы грамадскага харчавання ў БССР ў 1930-я гг., а таксама асвятліць яшчэ адну старонку з гісторыі развіцця і станаўлення адукацыі ў Магілеве, Верхнем Падняпроўі і Беларусі.

Спіс выкарыстаных крыніц і літаратуры

1. Вучэбны план факультэта грамадскага харчавання Магілёўскага гарадскога санітарнага ўніверсітэта // Дзяржаўны архіў Магілёўскай вобласці. – Фонд 927. – Воп. 3. – Спр. 3.
2. Ліст у ЦК КПБ і СМ БССР «Об организации технологического института в Могилеве» // Нацыянальны архіў Рэспублікі Беларусь. – Фонд 7. – Воп. 5. – Спр. 3792.
3. Пушкин, И.А. Исторический очерк создания и деятельности Могилевского государственного университета продовольствия / И.А. Пушкин // 40 лет Могилевскому государственному университету продовольствия / редкол.; В.А. Шаршунов (пред.). – Минск: Изд. центр БГУ, 2013. – С. 6–71.

УДК 378.115

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕСТОВ ДЛЯ КОНТРОЛЯ УСВОЕНИЯ ЗНАНИЙ СТУДЕНТОВ ПРИ ИЗУЧЕНИИ «ПОЛИТОЛОГИИ»

И.Л. Снявская

Могилевский государственный университет продовольствия,
г. Могилев, Республика Беларусь

Важным звеном процесса обучения является контроль знаний и умений студентов. В начале XXI века наблюдается постепенный переход от традиционных форм контроля и оценивания знаний к тестированию. Этот процесс отвечает духу времени и общей концепции модернизации и компьютеризации системы образования. Тестирование как эффективный способ проверки знаний находит в образовании все большее применение. После длительных дискуссий тестирование как форма контроля знаний широко применяется и при изучении гуманитарных дисциплин. Но должно ли оно стать единственной формой контроля, вытеснить традиционные формы контроля знаний, для которых свойственен субъективизм?

Тестирование имеет ряд преимуществ перед традиционными формами и методами контроля знаний. В первую очередь, оно позволяет более рационально использовать время занятия, рассмотреть больший объем учебного материала, быстро установить обратную